

Sammendrag

Stavanger domkirke er en av landets verneverdige bygninger som de siste tiårene ikke har gjennomgått noen arkitektonisk helhetlig oppgradering. Domkirka framstår i dag som et "lap-petepepe" av ei rekke mer og mindre nødvendige inngrep og utbedringer, som til sammen ikke fungerer som en arkitektonisk helhet. Formålet med denne undersøkelsen er å avdekke bakgrunnen for utviklingen mot behandling tilsynelatende uten hensyn til helheten i Stavanger domkirke spesielt, og kulturminner generelt.

Gjennom litteraturstudier, arkivsøk og intervju avdekkes bakgrunnen for hvert vesentlige inngrep siden 1957. Funnene har vist at endringer til en stor grad er utført på bakgrunn av enkelte involverte parters ønske, uten videre hensyn til helhetsuttrykket.

Den pragmatiske tilnærming til vedlikehold og endringer i Stavanger domkirke de siste ca. 30 år har medført et stort antall mindre enkeltinngrep. Dette sammen med utviklingen mot et mer politisert kulturminnevern, som fører med seg nye konstellasjoner av konsulenter, brukere og forvaltere for hvert inngrep, har gitt behandling av Stavanger domkirke lite kontinuitet.

Bedre tilrettelegging for kontinuiteten til kulturminnet, f.eks. gjennom bruk av arbeidsrapporter, kunne gjøre oppgaven lettere for ansvarlige ved senere inngrep.

Summary

Stavanger cathedral has not been subject to any unified architectural improvement during the last decades. The situation is similar in several of Norway's listed buildings. Today the cathedral appears to be a patchwork of a series of more and less necessary operations and repairs that do not work together as an architectural unity. This study aims to reveal the background for the development towards the treatment seemingly without regard to the entirety of the Stavanger cathedral in specific, and to cultural monuments in general.

Through studying literature and documents from archives and through interviews, the background of each significant operation since 1957 has been revealed. The findings have proven that alterations to a great extent have been executed on the basis of wishes of certain involved parties, without further regard to the total effect on the design.

The pragmatic approach to maintenance and alterations in the Stavanger cathedral the last approximately 30 years have caused a large number of smaller operations. This, along with the development towards a more politicized conservation of cultural monuments, that in turn bring along new constellations of advising consultants, managers and users for each operation, have left the treatment of the cathedral in lack of continuity.

Preparing the basis for continuity for the cultural monument through e.g. extended employment of project reports, could simplify the task for those responsible for later alterations.